

कुसीदी काण्वः । इन्द्रः । गायत्री ।

आ प्र द्रव परावतोऽर्वावतश्च वृत्रहन् । मध्वः प्रति प्रभर्मणि ॥ ८.०८२.०१

परावतः- दूरतः । अर्वावतः- समीपतः । च । वृत्रहन्- आवरणनाशक । प्रभर्मणि- प्रकर्षभरणे ।

मध्वः- मधुरान् रसान् । प्रति । आ प्र द्रव- आभिमुख्येन प्रकर्षेण सर ॥१॥

तीव्राः सोमासु आ गहि सुतासौ मादयिष्णवः । पिबा दधृग्यथोचिषे ॥ ८.०८२.०२

तीव्राः- तीक्ष्णाः । मादयिष्णवः- हर्षकराः । सोमासः- रसाः । सुतासः- निष्पन्नाः । आ गहि-

आगच्छ । दधृक्- धृष्टः सन् । पिब- ताननुभव । ओचिषे- तैः सङ्गच्छसे ॥२॥

इषा मन्दस्वादु तेऽरं वराय मन्यवे । भुवत्त इन्द्र शं हृदे ॥ ८.०८२.०३

इषा- सदेष्टव्या । मन्दस्व- हृष्टो भव । आत्- अनन्तरम् । ते- तव । वराय- श्रेष्ठाय । मन्यवे- मननाय । अरम्- रसोऽलं भवति । इन्द्र । ते- तव । हृदे- हृदयाय । शम्- शान्तिः । भुवत्- भवतु ॥३॥

आ त्वं शत्रवा गहि न्युक्थानि च हूयसे । उपमे रोचने दिवः ॥ ८.०८२.०४

दिवः- नभसः । रोचने- प्रकाशे । उपमे- निकटे । उक्थानि- मन्त्रान् प्रति । नि- नितराम् । हूयसे- आहूयसे । अशत्रो- अजातशत्रो । आ गहि- आगच्छ ॥४॥

तुभ्याय मद्विभिः सुतो गोभिः श्रीतो मदाय कम् । प्र सोम इन्द्र हूयते ॥ ८.०८२.०५

इन्द्र । तुभ्य- तुभ्यम् । अयम्- एषः । सोमः- रसः । अद्रिभिः- स्थैर्यप्रतीकग्रावभिः । सुतः- निष्पन्नः । मदाय- हर्षाय । गोभिः- रश्मिभिः । श्रीतः- मिश्रितः । हूयते- तुभ्यं समर्प्यते ॥५॥

इन्द्रं श्रुधि सु मे हवमस्मे सुतस्य गोमतः । वि पीतिं तृप्तिमश्नुहि ॥ ८.०८२.०६

इन्द्र। मे- मम। हवम्- आह्वानम्। सु- सुष्ठु। श्रुधि- शृणु। अस्मे- अस्माकम्। सुतस्य-
निष्पन्नस्य। गोमतः- चिद्रश्मिसम्पन्नस्य रसस्य। पीतिम्- अनुभूत्या। वि- विशेषेण। तृप्तिम्।
अश्रुहि- अनुभव ॥६॥

य इन्द्र चमसेष्वा सोमश्चमूषु ते सुतः। पिबेदस्य त्वमीशिषे ॥ ८.०८२.०७

इन्द्र। यः। सोमः- रसः। चमसेषु चमूषु- पात्रेषु रसोपलब्धिस्थानेषु। ते- तुभ्यम्। सुतः-
निष्पन्नः। अस्य- तम्। त्वम्। ईशिषे- ऐश्वर्याय। पिब- अनुभव ॥७॥

यो अप्सु चन्द्रमा इव सोमश्चमूषु ददृशे। पिबेदस्य त्वमीशिषे ॥ ८.०८२.०८

यः। अप्सु- अन्तरिक्षे। चन्द्रमा इव। चमूषु- पात्रेषु। सोमः। ददृशे- दृश्यते। पिबेदस्य
त्वमीशिषे ॥८॥

यं ते श्येनः पदाभरत्तिरो रजांस्यस्पृतम्। पिबेदस्य त्वमीशिषे ॥ ८.०८२.०९

यम्। अस्पृतम्- अस्पृष्टम्। ते- त्वदर्थम्। श्येनः- मुमुक्षाप्रतीकपक्षी। पदा। रजांसि-
लोकानन्तरायभूतान्। तिरः- तिरस्कृत्य। अभरत्- आहरत्। ॥९॥